

Piotr Komsta

dr, Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego
<https://orcid.org/0000-0002-0162-5518>

Paweł Kobis, Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w systemach informacyjnych małych i średnich przedsiębiorstw z uwzględnieniem czynnika ludzkiego

[Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa „Dom Organizatora”, Toruń 2021, ss. 424]

Informacja odgrywa kluczową rolę w sprawnym zarządzaniu współczesną firmą. Zapewnienie dostępu do informacji zarządczej jest świadectwem dbałości o rozwój przedsiębiorstwa. Niedocenianie tego obszaru zagadnień i brak odpowiedniej wiedzy może skutkować tym, że firma nie będzie w stanie nadążyć za zmianami zachodzącymi na rynku. Wyzwania jakie stoją przed współczesnymi firmami w przedmiotowym obszarze to nie tylko zapewnienie dostępu do informacji zarządczej i odpowiednie jej wykorzystanie, ale również dbałość o jej bezpieczeństwo. O ile świadomość potrzeby posiadania przez firmy coraz to nowszych technologii i narzędzi informatycznych wspomagających prowadzenie biznesu, czy wdrażanie nowych procedur przy wsparciu odpowiednich technologii informatycznych jako czynnika przewag konkurencyjnych na rynku stale rośnie, tak obszar zagadnień związanych z bezpieczeństwem informacji jest w wielu przypadkach zaniedbywany. Brak działań mających na celu zabezpieczenie tak cennego zasobu, jakim jest informacja

we współczesnej firmie, może spowodować niepowetowane straty nie tylko w wymiarze finansowym, ale również wizerunkowym. Implementacja mechanizmów zabezpieczających powinna dotyczyć nie tylko strony technologicznej, ale przede wszystkim proceduralnej gdzie główną rolę odgrywa człowiek i jego zachowanie.

Książka Pawła Kobisa pt. *Zarządzanie bezpieczeństwem informacji w systemach informacyjnych małych i średnich przedsiębiorstwach z uwzględnieniem czynnika ludzkiego* stanowi cenną pozycję na rynku wydawniczym opisującą rolę człowieka w zachowaniu bezpieczeństwa informacji i jest istotnym wkładem w rozwój tego obszaru wiedzy. Książka składa się z 5 rozdziałów tj.: *Zarządzanie informacją i systemy zarządzania informacją w przedsiębiorstwach, Bezpieczeństwo informacji w systemach informacyjnych na płaszczyźnie technicznej oraz czynnika ludzkiego, Człowiek w procesie zarządzania bezpieczeństwem informacji, Bezpieczeństwo informacji z uwzględnieniem czynnika ludzkiego wśród małych i średnich polskich przedsiębiorstw w świetle własnych badań empirycznych, Podsystem Zarządzania Pozatechnicznymi Aspektami Bezpieczeństwa Informacji (Podsystem ZPABI).*

W pierwszym rozdziale autor omawia wybrane aspekty zarządzania informacją, porusza problem przeciążenia informacyjnego i konsekwencji z tym związanych, a także rolę systemu informacyjnego i informatycznego we współczesnych przedsiębiorstwach. Kobis opisuje elementy funkcjonalne systemu informatycznego w procesach zarządzania informacją, porusza zagadnienia dotyczące zarządzania zasobami informacyjnymi w modelu chmury obliczeniowej oraz omawia pozatechniczne aspekty zarządzania informacją.

Kolejny rozdział porusza zagadnienia współczesnych aspektów informacji, opisuje elementy funkcjonalne zapewniające bezpieczeństwo informacji i wskazuje kategorie zagrożeń. Autor przedstawia w nim zagadnienia zarządzania ryzykiem w zapewnieniu bezpieczeństwa informacji oraz rolę czynnika ludzkiego, a także opisuje zagadnienia polityki bezpieczeństwa informacji i System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI).

W trzecim rozdziale Kobis opisuje rolę czynnika ludzkiego w procesie zarządzania bezpieczeństwem informacji, zagrożenia dla informacji ze strony działań człowieka oraz omawia zagadnienia czynnika ludzkiego w świetle bezpieczeństwa informacji w nowych rozwiązaniach organizacyjnych przedsiębiorstw. Dodatkowo przedstawia zagadnienia kompetencji w obszarze bezpieczeństwa informacji w przedsiębiorstwach oraz wskazuje sposoby ograniczania negatywnego wpływu czynnika ludzkiego w procesach zarządzania informacją.

W rozdziale czwartym autor przedstawia problematykę badawczą i charakterystykę populacji badawczej oraz wyniki badań dotyczące: usług i aplikacji informatycznych wspomagających zarządzanie zasobami informacyjnymi w przedsiębiorstwach; modeli wykorzystywanych zasobów informatycznych; stanu obecnego poziomu wiedzy i świadomości osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo zasobów informacyjnych; poziomu wiedzy na temat wybranych aspektów znaczenia czynnika ludzkiego w bezpieczeństwie informacji wśród osób odpowiedzialnych za ochronę zasobów informacyjnych; wpływu najważniejszych czynników ludzkich na bezpieczeństwo zasobów informacyjnych; a także poziomu świadomości osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo informacji w aspekcie potrzeb poszerzenia wiedzy wśród pracowników przedsiębiorstw.

W ostatnim rozdziale autor prezentuje charakterystykę i umiejscowienie Podsystemu ZPABI w przedsiębiorstwach, omawia jego koncepcję w zakładach oraz proces implementacji i funkcjonowanie. Kobis wskazuje na kompleksowość Podsystemu ZPABI oraz przedstawia wyniki jego oceny.

Autor w swoich rozważaniach słusznie zauważył, że jedynie kompleksowe podejście w zarządzaniu bezpieczeństwem informacji, uwzględniające czynniki techniczne i pozatechniczne, może przelożyć się na poprawę tego bezpieczeństwa. Za duży atut książki należy uznać, że autor – poza dogłębnymi studiami literatury przedmiotu i przedstawieniem wyników badań własnych – zaprezentował autorską koncepcję, której implementacja w przedsiębiorstwie małej i średniej wielkości może przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa informacji, co czyni książkę cenną nie tylko w wymiarze teoretycznym, ale również praktycznym. Zaletą zaproponowanego przez autora rozwiązania jest niewątpliwie jego uniwersalność, elastyczność, jak również niski koszt implementacji. Może ono stanowić uzupełnienie istniejących rozwiązań w firmie w zakresie bezpieczeństwa informacji, a także być rozwijane i adoptowane do nowych uwarunkowań, co doskonale wkomponowuje się w logikę wdrożeń tego typu narzędzi. Na uwagę zasługuje również fakt, że autor zdołał zainteresować swoim rozwiązaniem przedsiębiorstwa biorące udział w badaniach, gdzie większość zadeklarowała chęć jego implementacji.

